

**AR-GE VEYA TASARIM MERKEZİ İLE TEKNOLOJİ
GELİŞTİRME BÖLGELERİNDE DIŞARIDA GEÇİRİLEN
ÇALIŞMA SÜRELERİ İLE İLGİLİ GELİR VERGİSİ STOPAJ
TEŞVİKİ UYGULAMASI**

**Sirküler No: 2022/65
İstanbul, 06.06.2022**

27.05.2022 tarihli ve 31848 sayılı Resmî Gazete 'de Ar-Ge veya tasarım merkezi ile bölge dışında geçirilen sürelerde gelir vergisi stopaj teşviki uygulamasına ilişkin "5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği (Seri No: 9)" yayımlandı.

Tebliğ, 12.10.2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5746 sayılı Kanunun 3'üncü maddesi ve 4691 Sayılı Kanun'un geçici 2'nci maddesi uyarınca, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında;

- Ar-Ge Merkezleri,
- Tasarım Merkezleri veya
- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde

çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu toplam çalışma sürelerinin %20'sini aşmamak kaydıyla (Cumhurbaşkanı, bu oranı, bölgesel veya sektörel alanlar itibariyle %75'e kadar artırmaya yetkilidir), bu merkezler dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmektedir.

17.10.2021 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan 4625 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu oranın 31.12.2022 tarihine kadar %50 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi; işletmenin organizasyon yapısı içinde **ayrı bir birim** şeklinde örgütlenmiş, sadece yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunabilen, yeterli Ar-Ge ve Tasarım birikimi ve yeteneği olan, aynı bina veya aynı yerleşke içinde yer alan birimlerdir.

Ar-Ge Merkezinde en az 15, Tasarım Merkezinde ise en az 10 adet tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam edilmelidir.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri; ileri teknoloji kullanan firmaların *belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkezi* olanaklarından yararlanarak, bu kuruluşların alanı içinde veya yakınında, teknoloji veya yazılım ürettikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürünü, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri alanlardır.

Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde çalışan personelin merkez veya bölge dışında geçecek çalışma sürelerine uygulanacak gelir vergisi stopaj teşvikine ilişkin esaslar (*%50 oranının geçerli olduğu 01.01.2023 tarihine kadar*) aşağıda bölümler halinde açıklanmıştır.

1.Çalışma Süresinin Yarısının Merkez veya Bölge, Yarısının da Merkez veya Bölge Dışında Geçmiş Olması

Ar-Ge, tasarım veya destek personelinin, çalışma süresinin yarısını merkez veya bölge içinde, yarısını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmiş olması durumunda, bu personele ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

Örneğin; Ar-Ge merkezi veya teknoloji geliştirme bölgesinde günlük 9 saat çalışan (*hafta sonları çalışmayan*) bir Ar-Ge personeli, 2022 yılı Mart ayında 23 iş gününde aylık 207 saat olan çalışma süresinin yarısını (*aylık 103,5 saatini*) merkez veya bölge içinde, diğer yarısını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmesi halinde, kendisine ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

2.Çalışma Süresinin Tamamının Merkez veya Bölge İçinde Geçmiş Olması

Çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge içinde çalışarak geçirmiş olan Ar-Ge, tasarım veya destek personeline ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

Bu personelin merkez veya bölge içi çalışması nedeniyle, çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge dışında geçirmiş olan diğer bir Ar-Ge, tasarım veya destek personeline ödenen ücretin tamamı da teşvike konu edilebilecektir.

Örneğin; Ar-Ge merkezinde günlük 9 saat çalışan (*hafta sonları çalışmayan*) Ar-Ge personeli (A), 2022 yılı Nisan ayında 21 iş gününde aylık 189 saat olan çalışma süresinin tamamını merkezde, diğer Ar-Ge personeli (C) ise bu sürenin tamamını merkez dışında çalışarak geçirmiştir.

Bu durumda; personel (A) çalışma süresinin tamamını merkezde geçirmiş olduğundan, aynı dönemde merkez dışında 189 saat çalışmış olan (C)'nin ücretinin tamamı teşvik kapsamına girecektir.

3. Merkez veya Bölgede Çalışılan Süreye Eşdeğer Kadar Dışarıda Gerçekleştirilen Çalışma Sürelerinin de Teşvik Kapsamında Olması

Merkez veya bölge içinde çalışılan süre kadar, merkez veya bölge dışında gerçekleştirilen çalışma süreleri de teşvik kapsamına almaktadır.

Örneğin; Teknoloji geliştirme bölgesinde 2022 yılı Şubat ayının 20 iş gününde (*günlük 9 saatten*) aylık 180 saat olan çalışma süresinin;

- *Ar-Ge personeli (C) tamamını bölge içinde,*
- *Diğer Ar-Ge personeli (D) ve (E) ise aylık 45 saatini bölge içinde kalan 135 saatini ise bölge dışında,*

çalışarak geçirmiştir.

Bu örnekte (3) personelin bölge içindeki toplam çalışma süresi (180+45+45=) 270 saattir.

Bu durumda; bölge içinde çalışılan 270 saat kadar bölge dışında gerçekleştirilecek bir çalışma süresi yani (*270 saat*) teşvik kapsamında olacaktır.

Böylece; (D) ve (E)'nin bölge dışında gerçekleştirdiği çalışma süreleri bölge içi çalışma süresine eşit olduğundan, (3) personele ödenen ücretin tamamı teşvikten yararlanacaktır.

4. Hafta Sonu veya Resmî Tatil Günlerinde Çalışılmaması veya Yıllık Ücretli İzin Kullanılması

Tam zamanlı olarak merkezde çalışan bir personelin;

- *Hafta tatili veya hafta sonları çalışılmayan işletmelerde hafta sonlarında,*
- *2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerinde,*

çalışmaması ve yıllık ücretli iznini kullanması durumunda bu sürelerle isabet eden ücretler de teşvik kapsamındadır.

Örneğin; Ar-Ge merkezinde hafta sonları çalışmayan bir Ar-Ge personeli, 2022 yılı Mayıs ayında;

- *Resmî tatil günleri hariç, günlük 9 saat olmak üzere 13 iş günü çalışmış,*
- *2, 3, 4 ve 19 Mayıs resmî tatil günlerinde çalışmamış,*
- *5 iş günü de yıllık izin kullanmıştır.*

Bu durumda;

- *Mayıs ayında, 13 gün çalıştığı ve*
- *Çalışma süresinin tamamını merkezde geçirmiş olduğu*

kabul edilerek, kendisine ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

Ayrıca; bu personelin çalışma süresinin tamamını merkezde geçirmiş olması nedeniyle, aynı dönemde merkez dışında çalışmış olan bir personelin ücretinin tamamına da teşvik uygulanacaktır.

5. Dışarıda Geçirilen Bazı Çalışma Sürelerin Merkezde veya Bölgede Geçirilen Süre Olarak Kabul Edilmesi

5746 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin ikinci fıkrası ve 4691 sayılı Kanunun geçici 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrası kapsamında;

- Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile bölge alanı dışında gerçekleştirilmesi uygun bulunan zorunlu faaliyetlere ilişkin süreler,

- Ar-Ge veya tasarım personelinin;

- *Yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı,*
- *Doktora yapanlar için iki yılı*

geçmemek üzere merkez veya bölge dışında geçirdiği süreler,

- Doktora mezunu Ar-Ge veya tasarım personel tarafından; üniversitelerde, Ar-Ge ve yenilik alanında, haftalık 8 saati asmamak kaydıyla ders verilerek geçirilen süreler,

- Ar-Ge ve tasarım personeli tarafından; teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere, haftalık 8 saati aşmamak kaydıyla mentorluk yapılarak geçirilen süreler, teşvik kapsamında olup, merkez ve bölge dışında çalışılan %50'lik sürenin hesabında bu süreler de merkezde veya bölgede geçirilen süre olarak kabul edilecektir.

Örneğin; Ar-Ge merkezinde günlük 9 saat çalışan (*hafta sonları çalışmayan*) Ar-Ge personeli (2022 yılı Haziran ayının 22 iş gününde;

- *Ar-Ge merkezi içinde 133 saat,*
- *Ar-Ge merkezi dışında 33 saat,*

çalışmış ve haftalık 8 saati geçmemek üzere üniversitede 32 saat ders vermiştir.

Bu durumda, (Ar-Ge personelinin merkez içinde 133 saat çalışmasına, teşvik kapsamında bulunan çalışma saatleri de eklenerek Haziran ayında (133+33+32=) 198 saat merkezde çalıştığı kabul edilecek kendisine ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

Ayrıca; merkezde sayılan bu çalışma karşılığı olarak, çalışma süresinin 198 saatini merkez dışında geçiren bir personelin ücreti de teşvike konu edilebilecektir.

6. Haftalık 45 Saati Geçmeyecek Aylık Çalışma Süresinin Esas Alınması

Teşvik uygulaması aylık bazda olduğundan, merkez veya bölge içinde ve dışında geçirilen sürelerin hesabında haftalık 45 saati geçmeyecek şekilde aylık çalışma süreleri esas alınacaktır. Örneğin, haftada 55 saat çalışan bir Ar-Ge personelinin teşvike konu çalışma süresi 45 saat olarak hesaplanacaktır.

Diğer taraftan ilgili aylarda;

- *Çalışılan iş günü sayısı,*
- *Günlük çalışma saatine göre hesaplamalar,*
- *Teşvik kapsamındaki ücret tutarları,*
- *Teşvike konu edilen personel,*

değişebilir.

Dolayısıyla; merkezde veya bölgede çalışan personelin Ar-Ge, tasarım veya destek personeli olması, çalışılan sürenin veya çalışan personel sayısının hesabını etkilemeyecektir.

6. Her Bir Personelin Çalışma Süresinin Yarısını veya Toplam Personelin Yarısının Çalışma Süresinin Tamamını Merkezde veya Bölgede Geçirmesi

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinden;

- *Her birinin çalışma süresinin yarısını merkezde veya bölgede geçirmesi veya*
- *Toplam personelin yarısının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede geçirmesi*

durumlarında, tüm personele ödenen ücretler teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek: Bir şirketin Ar-Ge merkezindeki şubesinde 30 Ar-Ge ve destek personeli çalışmakta olup, her bir personel çalışma süresinin yarısını merkezde, yarısını da merkez dışında çalışarak geçirmektedir.

Bu durumda, 30 personelin ücretleri de teşvik kapsamında olacaktır.

Örnek: Bir firmanın teknoloji geliştirme bölgesindeki şubesinde çalışan 40 Ar-Ge ve destek personelinin 20'si aylık çalışma süresinin tamamını bölge içerisinde, diğer 20'si bölge dışında çalışarak geçirmektedir.

Bu durumda, 40 personelin ücretlerinin tamamı teşvikten faydalanılabilecektir.

7. Toplamda Merkezde veya Bölgede Çalışılması Gereken Sürenin Yarısının Merkezde Veya Bölgede Çalışarak Geçirilmesi

Ar-Ge, tasarım ve destek personeli tarafından;

- *Merkezde veya bölgede çalışılması gereken toplam sürenin;*
- *Yarısının merkezde veya bölgede çalışarak geçirilmesi durumunda,*

hangi personelin ne kadar süre çalıştığına bakılmaksızın tüm personele ödenen ücretler teşvik kapsamında değerlendirilebilecektir.

Örnek: Bir şirketin Ar-Ge merkezinde veya teknoloji geliştirme bölgesindeki şubesinde 20 Ar-Ge ve destek personeli 2022 yılı Şubat ayında haftada 5 gün 9 saat esasına göre çalışmış olup bu personelin

- *5'i aylık 180 saatten toplamda 900 saat,*
- *5'i aylık 120 saatten toplamda 600 saat,*
- *5'i aylık 60 saatten toplamda 300 saat,*

olmak üzere 1.800 saatlik süreyi merkez veya bölge içinde, kalan sürelerini ise merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmiştir. Diğer 5 personel ise aylık 180 saat merkez veya bölge dışında çalışmaktadır.

Teşvikten tam olarak faydalanılabilmesi için 20 personelin aylık toplam çalışma süresi olan (20x180=) 3.600 saatin yarısının (1.800 saat) merkez veya bölge içinde çalışarak geçirilmesi gerekmektedir.

Örneğimizde; Ar-Ge merkezinde veya bölgedeki şubede geçirilen çalışma süresi 1.800 saate ulaştığından, 20 personelin ücretlerinin tamamı teşvike konu edilebilecektir.

8. Toplam Çalışma Süresinin Yarısından Daha Az Bir Oranda Merkezde Veya Bölgede Çalışılması

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin;

- *Toplam çalışma süresinin yarısından daha az bir oranda merkezde veya bölgede çalıştığı veya*
- *Toplam personelin yarısından azının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede çalışarak geçirdiği*

durumlarda, merkezde veya bölgede çalışılan süre esas alınarak, merkez veya bölge dışında çalışılan sürelerden ücretine teşvik uygulanacak personel işverence belirlenecektir.

Örnek: Bir firmanın Ar-Ge merkezindeki şubesinde 50 Ar-Ge ve destek personeli haftada 5 gün 9 saat esasına göre çalışmakta ve hafta sonları çalışmamaktadır.

2022 yılı Şubat ayında bu personelden;

- *10 personel aylık 180 saat olan çalışma süresinin tamamını merkezde ($10 \times 180 = 1.800$ saat),*
- *10 personel, aylık çalışma süresinin yarısı olan 90 saatini merkez ($90 \times 10 = 900$), kalanını merkez dışında,*
- *Diğer 30 personel ise aylık çalışma süresinin tamamını merkez dışında*

çalışarak geçirmiştir..

Bu durumda, teşvikten tam olarak faydalanılabilmesi için;

- *50 personelin yarısının aylık 180 saat merkez veya bölge içinde çalışması veya*
- *Aylık toplam çalışma süresi olan ($50 \times 180 =$) 9.000 saatin yarısının (4.500 saat) merkez içinde çalışılarak geçirilmesi*

gerekmektedir.

Ancak, örneğimizde merkezde çalışılan toplam süre (1.800+900=) 2.700 saat olduğundan, merkez dışında çalışan 30 personelden ücretlerinin ücretleri teşvike konu edilecek olanlar işverence belirlenecek, teşvik uygulanacak süre ise en fazla merkezde çalışılan süreye eşdeğer (2.700 saat) olabilecektir.

9. Personelin Tamamının Merkez veya Bölge Dışında Çalışması Durumu

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin;

- *Tamamının merkez veya bölge dışında çalışması ve*
- *Merkez veya bölgede çalışan personel bulunmaması*

durumunda hiçbir personel teşvik kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Örneğin; bir şirketin Ar-Ge merkezinde veya teknoloji geliştirme bölgesindeki şubesinde çalışmakta olan (50) Ar-Ge ve destek personelinin tamamının merkez veya bölge dışında çalışması halinde, merkez veya bölge içinde çalışılan bir süre olmadığından, 50 personelin ücretleri teşvike konu edilemeyecektir.

Diğer taraftan; teşvikten fazla faydalanıldığı durumlarında, fazla teşvik tutarları işverenden vergi ziyayı cezası ve gecikme faiziyle birlikte tahsil edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.